

PÄIVÄKODIN SUUNNITTELUOHJE
ILMAJOEN KUNTA
KIINTEISTÖTOIMI JA VARHAISKASVATUS
2017

Sisällysluettelo

TAVOITTEET.....	3
YHTEYSHENKILÖT.....	3
YLEISET OHJEET	3
PÄIVÄKOTIRAKENNUS.....	3
SAATTOLIIKENNE, HUOLTO- JA PYSÄKÖINTITILAT	4
LEIKKIPIHAT.....	4
TOIMINNALLISET OHJEET	6
PÄIVÄKODIN TILAT	6
TILAVARUSTEET	9
VARUSTEET, YLEISTÄ	9
MÄRKÄETEINEN/TUULIKAAPPI	9
ETEINEN.....	10
WC-PESUHUONE.....	11
ERILLIS-WC JA INVA-WC	12
RYHMÄHUONE 1 / RUOKAILU-ASKARTELU	12
RYHMÄHUONE 2 / LEPO-LEIKKI	12
PIENRYHMÄHUONE	12
AULA / RUOKASALI.....	13
SALI	13
MONITOIMITILA 1.....	13
MONITOIMITILA 2.....	14
HENKILÖKUNNAN TILAT	14
SIIVOUSTILAT	14
VAATEHUOLTO.....	15
VARASTOT	15
KEITTIÖTILAT.....	15
JÄTEHUOLTO.....	15
TILALUKITUS, -SUOJAUS.....	15

PÄIVÄKODIN SUUNNITTELUOHJE

TAVOITTEET JA SUUNNITTELUPERUSTEET

Tämä ohje määrittää Ilmajoen kunnan hallinnoimien päiväkotien suunnittelussa noudatettavat toiminnalliset yleisohjeet ja varustamisen tason ja määrän. Ohjetta noudatetaan hankekohtaisesti soveltuvin osin.

Muita ohjeita:

- RT 96-11003 Päiväkotien suunnittelu

YHTEYSHENKILÖT

Ilmajoen kunnan kiinteistöpalveluiden tulosalue toteuttaa kunnan päiväkotien uudisrakennus-, perusparannus- ja muutostyöhankkeet yhteistyössä varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Kutakin hanketta varten nimetään suunnittelua varten hankeryhmä, joka koostuu teknisen toimen, varhaiskasvatuksen, ruoka- ja siivouspalveluiden edustajista sekä mahdollisista muista yhteistyötahoista.

YLEISET OHJEET

PÄIVÄKOTIRAKENNUS

Päiväkotirakennuksen tilat ja tilantarve on määritelty hankekohtaisessa tilaohjelmassa. Päiväkotiryhmien omat tilat pyritään jaottelemaan kahden ryhmän yhteisiin kotialueisiin. Tilojen tulee mahdollistaa pienryhmä (7-10 lasta) ja suurryhmätoiminta (max 24 lasta). Päiväkodin yhteistilat ovat kaikkien lapsiryhmien yhteiskäytössä ja ne voivat olla myös talon ulkopuolelta tulevien iltakäytössä. Iltakäytössä olevien tilojen rajaaminen on näin ollen otettava huomioon tilasuunnittelussa. Rakennuksen aulatilaa käytetään talon isompien lasten yhteisenä ruokailutilana ja monitoimitilana sekä esimerkiksi avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan. Aulatilaa voidaan vuokrata tai luovuttaa myös ulkopuolisille toimijoille ilta- ja viikonloppukäyttöön.

Päiväkodin pääkäyttötarkoituksen mukaisten tilojen minimimitoituksena on 7hym₂ / henkilö.

Kaikkien tilojen ja rakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huolehtia hyvästä äänenvaimennuksesta ja tilojen välisestä äänieristyksestä, jolloin käyttötiloissa tulee olla vaimennuslevyillä akustoitua pintaa vähintään 110 % tilan lattiapinta-alasta. Vaimennuslevyt asennetaan koko sisäkaton alueelle sekä seinille tarvittavassa laajuudessa. Vaimennuspinnat tulee olla kestäviä ja helposti siivottavissa, esim. Paroc Royal Viva.

Pohjapiirustuksiin (arkkitehti- ja iv-piirustukset) merkitään tilaa käyttävä suunniteltu henkilömäärä, jonka mukaisesti tilan sisäilmaolosuhteet ja ilmanvaihdon määrä mitoitetaan.

Rakennuksen julkisivuun asennetaan näkyvälle paikalle valaistu kohteen nimikyltti irtokirjaimin. Sijoitus siten, että se johdattaa tulijan johdonmukaisesti rakennuksen tiloihin.

SAATTOLIIKENNE, HUOLTO- JA PYSÄKÖINTITILAT

Päiväkodin huoltopiha järjestetään keittiön sisäänkäynnin yhteyteen erilleen leikkipihoista ja jalankulkureiteistä. Jätteiden kuljetusreitit suunnitellaan mahdollisimman lyhyiksi ja selkeiksi. Saatto- ja huoltoliikenne eivät saa mennä ristiin.

Saattoliikenne järjestetään varaamalla osa päiväkotitontin pysäköintialueesta lyhytaikaiseen saattoliikenne-pysäköintiin ja osittamalla se liikenneohjausmerkein ko. tarkoitukseen

Henkilökunnan autopaikkatarve määritetään hankekohtaisesti.

Liikennealueilla käytetään asfalttipäällystettyä Ab 16/100 ja jalankulkukäytävillä laatoitusta (kartanokivi tai vastaava, harmaa).

LEIKKIPIHAT

Leikkipihat suunnataan lämpimään ja aurinkoiseen ilmansuuntaan välille etelä – länsi. Leikkipihalla tulee olla myös varjopaikkoja joina toimivat esim. suuret puut tai erilliset katokset.

Pihan kulkureittien suunnittelussa huomioidaan, että lapset saapuvat tai saatetaan päiväkotiin lähes aina piha-alueen kautta. Pihasuunnittelussa tulee huomioida myös, että pihoja käytetään myös iltaisin.

Pihat jäsenellään lähi- ja liikuntaleikkejä varten käyttämällä hyväksi maaston tasoeroja, erilaisia luonnonmuotoja, kasvillisuutta jne. Tarvittaessa käytetään väliaitaa. Tasaisella tontilla on käytettävä rakennettua maaston muotoilua tontin elävöittämiseksi ja laskettelukumpareiksi. Leikkivälitelineet ryhmitellään siten, että tontille jää vapaata, yhtenäistä aluetta vähintään 6x10 m liikuntaleikkejä varten. Pihan kesä- ja talvihuolto (lumen läjitys) on otettava huomioon kulkureittien muotoilussa sekä leikkivälitelineiden ja pihan rakenteiden sijoituksessa. Hiekka-altaita ei sijoiteta sisäänkäyntien välittömään läheisyyteen.

Lasten hiekka-aitaiden puurakenteissa käytettävän puun kyllästämisaine ei saa sisältää kromia tai arseenia. Puutavarana käytetään joko A tai AB -kyllästysluokan puutavaraa. Eri materiaalien välisten saumakohtien rakenne ja keskinäiset tasoerot on esitettävä leikkauksin. Irtokivi-alueet tulee sitoa sideaineella. Kumpareiden rakennekerrokset määritellään siten, ettei lähelle pintaa sallita lohkaraita tai muuta vaarallista materiaalia.

Leikkipiha ympäröidään metallirakenteisella pulverimaalatulla verkkoaidalla, h = 1200 mm ja sen tulee olla rakenteeltaan sellainen, että se ei mahdollista kiipeämistä aidan yli (Pulverimaalattuun metallipintaan eivät lasten kielet tartu pakkasella kiinni). Aidan ja maanpinnan väli <100 mm. Aidoissa ja porteissa ei saa olla vaarallisia osia.

Jokaiselle pihalle tulee käyntiportti/-portit ja ajoportti huoltoajoneuvoa varten. Portinpylväille tehdään yhtenäinen betoniperustus. Käyntiporttien leveys on n. 1000 mm ja niiden tulee avautua leikkipihalle päin. Porttien salvat sijoitetaan portin ulkopuolelle siten, etteivät lapset ylety pihan puolelta avaamaan niitä. Hyvä salpamalli on ns. jousivastuksella toimiva salpa. Ajoportti voidaan korvata helposti irrotettavalla aitayksiköllä traktorilla tehtävää lumenajoa ja leikkihiekan vaihtoa varten. Ajo-aukon on oltava vähintään 3000 mm leveä.

Suojaamattomien teräsrakenteiden käyttöä vältetään sellaisissa paikoissa, joissa lapset voivat helposti jäädyttää kielensä niihin kiinni.

Keinut sijoitetaan turvallisuussyistä korkeintaan kahden ryhmiin ja sivuun kulkuväylistä. Liukumäissä käytetään leveää teräsluukua, jota ei suunnata etelään liian kuumenemisen takia. Liukumäet voivat olla vapaasti seisovia tai maastoon sijoitettuja. Liukumäen lähtötasanne ei saa olla maapohjainen vaan se on rakennettava esim. puusta. Liukumäki, palloseinä yms. rakenteet eivät saa muodostaa näkemäesteitä.

Kaikki päiväkotipihat varustetaan kyltillä, johon on kirjattu leikkipaikan sijainti, hätänumero sekä puhelinnumero johon vikaantuneista välineistä voi ilmoittaa. Alueen asukkaat voivat käyttää päiväkotien leikkipihoja ilta-aikaan. Portteihin kiinnitetään kyltti, jossa informoidaan asiasta. Varusteita ja rakenteita suunniteltaessa on otettava huomioon yleisiin alueisiin kohdistuva suuri kulutus ja ilkvallan mahdollisuus. Pihan eri alueet nimetään asema- ja pihapiirustukseen ylläpitotarkastuksia varten (esim. pienten lasten alue, jne.). Piha-alueelle ja käytäville suunnitellaan pihavalaistus. Kattovedet ohjataan suoraan sadevesikaivoihin. Rakennuksen viereen ei suunnitella istutuksia (pensaita tai puita). Myrkyllisiä kasveja ei saa sijoittaa tontille.

Pihavarusteet / minimivaatimukset

Piha-alueelle tulee yksi lipputanko.

PIENEMMILLE LAPSILLE vähintään seuraavat leikkivälineet:

- hiekkalaatikko (koko 3 x 3 m tai 5 x 5 m)
- keinuteline kahdella keinulla (turvaistuint)
- kaksi pientä jousieläintä
- leikkikatos tai katos osana monitoimivälinettä/varastoa
- varasto
- yksi penkki

ISOMMILLE LAPSILLE vähintään seuraavat leikkivälineet:

- 1 – 2 hiekkalaatikkoa (koko 3 x 3 m tai 5 x 5 m tai yksi iso)
- kaksi keinutelinettä kahdella keinulla/teline (kumilautaistuint)
- pesäkeinu
- kolme jousieläintä
- varasto
- penkkejä ja niille pöydät
- pelikenttä + maalit
- kiipeilyteline (tavallinen tai ns. pyramidi/eiffel) tai monitoimiteline
- kyltti, jossa hätänumero, leikkipaikan sijainti ja vikailmoitusnumero (EU-vaatimus)

Edellisten lisäksi suunnitelmissa tulee huomioida tilavaraus:

- tasapainotelineet
- rummut
- katuleikit/liikennepuisto
- palloseinä

Kuluttajaturvallisuuslain lisäksi leikki- ja ulkoilupaikkojen kunnossapitoa ja turvallisuutta ohjaavat Suomen Standardisoimisliitto SFS:n julkaisemat standardit.

Leikkipaikkaa ei saa ottaa käyttöön ennen kuin se on todettu käyttäjille turvalliseksi.

TOIMINNALLISET OHJEET

Kulloisenkin päiväkodin toiminnan periaatteet määritellään hankkeen tarveselvityksessä ja suunnittelua varten perustetussa hankeryhmässä.

Päiväkodin tilasuunnittelun lähtökohtana ovat päiväkodin toiminnalle asetutut tavoitteet, lapsiryhmät ja henkilökunta. Lasten jakaminen erikokoisiin lapsiryhmiin on osa toiminnan rakennetta. Lapsiryhmän koko vaihtelee kasvattajien lukumäärän, lasten iän ja hoidontarpeen mukaan. Tilojen tulee tukea pienryhmätoimintaa.

Tavoitteena on, että erilaiset lapsiryhmät voivat toimia samanlaisissa tiloissa, jotka on suunniteltu 24 lapsen tarpeeseen. Tämä takaa tilojen käytön mahdollisimman suuren joustavuuden hoitopaikkatarpeen ja -muodon vaihdellessa. Siinä vaiheessa, kun päivähoidon tarve laskee alueella, tulee voida muuttaa päiväkotitiloja muihin käyttötarkoituksiin. Tilat tulee suunnitella muuntojoustaviksi ja esteettömiksi (tilasuunnittelu ja talotekniikka).

Varhaiskasvatusympäristö ymmärretään laajasti psyykkisenä, fyysisenä ja sosiaalisen tilana, jossa toimitaan lasten ja aikuisten keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Varhaiskasvatusympäristö on olennainen osa pedagogiikkaa ja fyysinen ympäristö – sekä sisä- että ulkotiloissa - tulee nähdä toiminnallisena, dynaamisena, jatkuvasti kehitettävänä ja uudistuvana osana varhaiskasvatuksen toimintaa. Varhaiskasvatustilain mukaisesti varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Yhtenä varhaiskasvatuksen tavoitteena on varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö.

PÄIVÄKODIN TILAT

Lapsiryhmien omat tilat

Kullakin lapsiryhmällä on omat toimintatilansa eli kotialueensa. Ryhmätilat ovat yhteiskäyttöisiä. Tilat suunnitellaan monikäyttöisiksi ja muuntojoustaviksi. Ryhmätiloille on esitetty tilaohjelmassa kokonaisneliömäärät, joita voidaan jakaa myös toisin kuin tilaohjelmassa on mainittu. Päiväkodin tilat tulee suunnitella siten, että vältetään läpikulku lapsiryhmästä toiseen tai yhteistiloihin jonkun muun lapsiryhmän omien tilojen kautta.

Sisäänkäynti

Lapsiryhmien sisäänkäyntien tulee avautua päiväkodin piha-alueelle. Sisäänkäynnin edessä tulee olla katos tai lippa, joka voi toimia myös rattaiden säilytyspaikkana ja sadekatoksena. Liikuntaesteisillä lapsilla tulee olla myös esteetön kulku päiväkodin tiloihin. Pääsääntöisesti rattaille ja vaunuille suunnitellaan erillinen kylmä ja lukittava tila joko piha-alueelle tai rakennuksen yhteyteen. Sisäänkäynnin yhteyteen suunnitellaan ulkovesipiste kuravaatteiden pesua varten. Vesipisteiden määrät ja paikat suunnitellaan tapauskohtaisesti.

Eteinen (märkäeteinen ja eteinen)

Hyvin toimiva kurapesutila on tärkeä osa päiväkodin arkea. Kurapesu- ja kuivaustilat on hyvä sijoittaa erilliseksi tilakseen sisäänkäynnin yhteyteen. Kurapesutila on märkien ja kuraisten vaatteiden huolto- ja säilytystila. Tilan suunnittelussa on erityisesti huomioitava tilan toimivuus ja tilanvaraus sekä pestäville ja kuivattaville vaatteille, että henkilökunnan työskentelylle vaatehuollossa. Henkilökunnan ulkovaatteille varataan oma tila.

Märkäeteisen yhteyteen voidaan vaihtoehtoisesti suunnitella erillinen kuivaushuone, joka korvaa märkäeteiseen sijoitettavat kuivauskaapit ja sähköiset kengänkuivaustelineet.

Eteistila on yksi päiväkodin tärkeistä paikoista, joissa lasten vanhemmat tapaavat päiväkodin henkilökuntaa. Lapset pukeutuvat ja riisuvat eteisessä päivän aikana useasti ja eteisessä on paljon läpikulkuliikennettä. Eteistila suunnitellaan siten, että sitä voidaan käyttää myös ryhmätilana. Muuntojousto huomioidaan tilan muodon ja kalusteiden suunnittelussa. Eteistila on usein myös kahden ryhmän yhteinen ja se voi olla yhdistettävissä myös muihin päiväkodin yhteisiin tiloihin.

WC-pesuhuone

Pesutiloissa lapsi opettelee ja häntä ohjataan huolehtimaan omasta puhtaudestaan. Tiloissa hoidetaan usein myös pieniä lapsia, jolloin tarvitaan tilaa hoitopöydälle ja pesutilalle. Wc- ja pesutiloja on varattu jokaiselle lapsiryhmälle yksi.

Ryhmätilat

Lapselle ominainen tapa toimia on leikkiminen, liikkuminen ja tutkiminen. Ryhmätilassa työskennellään, leikitään, pelataan ja mahdollisesti ruokaillaan. Tilassa käytettävät kalusteet ovat sekä lasten että aikuisten kokoa. Tiloissa on myös oltava runsaasti säilytystilaa. Ruokailu tapahtuu koko päiväkodin yhteisessä ruokailutilassa. Vain pienimmät lapset ruokailevat ryhmätiloissa.

Lasten ryhmätilat voidaan suunnitella monella tavalla. Ryhmätiloissa mm. levätään (lepohuone), leikitään ja askarrellaan. Tilat tulee suunnitella viihtyisiksi, toiminnallisuutta mahdollistaviksi sekä käyttötarkoitukseltaan joustaviksi. Yhtenä varhaiskasvatuksen tavoitteena on varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö. Varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. (Varhaiskasvatuslaki)

Kaksi lepohuonetta tulee sijoittaa vierekkäin niin, että yksi henkilö voi valvoa lasten lepoa molemmissa tiloissa. Valvojalla tulee olla sekä näkö- että kuuloyhteys molempiin lepohuoneisiin ja mahdollisuus päästä nopeasti apuun, jos jotain on hätänä. Lepotila suunnitellaan ja mitoitetaan kalusteiden mukaan ja lepotilaan suunnitellaan kaappisängyt. Kahden sängyn välissä on oltava väli, joka mahdollistaa pääsyn sängyn viereen ja sänkyjen välissä on kaappi. Patjoille on erillinen säilytyskaluste tai kaappi. Lepotila toimii myös leikkutilana.

Varastotilat

Lapsiryhmän tiloissa on varastotila, jossa säilytetään askartelumateriaalia ja muuta toimintaan liittyvää varustusta. Ryhmätiloissa ja käytävillä käytetään kääryjä, joissa on esim. askartelu-, rakentelu ym. materiaaleja, jotka on varustettu kaikkien ryhmien käyttöön. Kääryille suunnitellaan sijoituspaikka, esim. varastosta.

Päiväkodin yhteistilat

Sali ja pienkeittiö

Salitila ja pienkeittiötila ja usein myös ryhmien pienryhmätilat ovat päiväkodin yhteiskäyttötiloja. Tilat suunnitellaan joustaviksi ja monikäyttöisiksi. Pieniskeittiön paras sijoituspaikka on lähellä salia, jolloin sitä voidaan käyttää myös iltatilaisuuksien tarjoiluvalmisteluihin. Pienkeittiötila vastaa kalusteiltaan tavallisen asunnon keittiötä.

Salia voidaan käyttää monenlaiseen toimintaan, kuten liikuntaan, laulu- ja liikuntaleikkeihin, yhteisiin juhliin ja tilaisuuksiin jne. Salin tulee olla suljettavaa tilaa ja sen kautta ei saa olla läpikulkuliikennettä. Se voidaan kuitenkin avata ja laajentaa ulottumaan esim. siirtoseinän avulla keskeisiin aulatiloihin. Salin yhteyteen tulee suunnitella tuolivarastot sekä säilytystilat musiikki- ja liikuntavälineille.

Monitoimitila 1

Tila suunnitellaan monikäyttöiseksi neuvottelu-, koulutus-, (atk-) työtilaksi ja se varustetaan av-välinein. Tilaa käyttävät sekä lapset että aikuiset.

Monitoimitila 2

Toinen monitoimitila suunnitellaan ennen kaikkea kaikenlaiseen ympäristölle erityisvaatimuksia asettavaan tekemiseen, maalaamiseen, savitöihin jne. Tila on sekä henkilökunnan että lasten käytössä. Monitoimitilojen 1 ja 2 kalustus ja varustus tarkennetaan kohdekohtaisesti.

Henkilökuntatilat

Henkilökunnan sosiaalitilat ovat pukuhuone-, wc- ja suihkutilat sekä taukotila. Henkilökunta ulkoilee lasten kanssa päivittäin, siksi sosiaalitilojen on sijaittava lähellä päivähoidon muita tiloja, jotta ulkovaatteiden vaihtaminen voidaan suorittaa helposti ja nopeasti. Vaihtoehtoisesti henkilökunnalla on erilliset ulkovaatekomerot eteis- tai märkäeteistiloissa. Työturvallisuuslaissa ja asetuksissa on määritelty vaatimukset henkilökunnan sosiaalitiloille. Ratkaisussa tulee huomioida tilat molemmille sukupuolille.

Toimisto on päiväkodin johtajan ja muun henkilökunnan käytössä hallintoon liittyviä töitä varten. Tilassa hoidetaan myös asiakaspalvelua. Tilassa tulee olla pako-ovi. Lisäksi on huomioitava tauko- ja kokoustilat, joista viimeksi mainittu mahdollistaa mm. luottamukselliset tapaamiset vanhempien kanssa. Tilassa on parannettu ääneneristys (dB-ovet ja seinät).

Henkilökunnalle varataan omaa työskentelytilaa toimistotyölle. Tiloissa on huomioitava av-tekniikan tarpeet palaverereja ja ryhmätyöskentelyä varten, esim. esityspinta ja äänentoisto sekä Av-tekniikan vaatima kaapelointi yleiskaapelointina.

Siivous- ja kodinhoitotilat sekä varastot

Varataan säilytystilaa liinavaatteita varten ja tämän yhteyteen myös pyykin-pesu-, kuivaus-, silitys- sekä tähän liittyvää työskentelytilaa. Hygienia huomioiden puhtaille ja likaisille pyykeille varataan erillinen paikka. Lisäksi suunnitellaan yhteisiä varastotiloja toimintamateriaaleja, leikkivälineitä, AV-laitteita yms. varten.

Keittiötilat

Päiväkodin keittiötilat toteutetaan palvelukeittiönä tai valmistuskeittiönä, kunnan ruokapalvelupäällikkö määrittää keittiön varustetason.

WC-tilat

Yhteistilojen yhteyteen sijoitetaan yksi inva-wc-tila, joka on tarvittaessa myös lasten käytössä. Yksi erillis-wc sijoitetaan joko pihaa lähimmän märkäeteisen yhteyteen tai suoraan pihalta käytettäväksi (kulku märkäeteisen kautta).

TILAVARUSTEET

Päiväkodit varustetaan koko päiväkodin kattavalla kiinteällä atk-verkolla huomioiden kaikki tilat, myös yleiset- ja eteistilat. Langaton verkko rakennetaan, mutta se ei ole kiinteistön ensisijainen verkkoratkaisu, vaan mahdollistaa erilaisten mobiililaitteiden sujuvan käytön pedagogisen, hallinnollisen ja mahdollisten ulkopuolisten käyttäjien tarpeisiin. Kaapeloinnissa käytetään ratkaisuja jotka ovat laiteriippumattomia ja vastaa uusinta tekniikkaa. Sähköpistokkeita tulee olla riittävästi kaikissa tiloissa.

Kaikkien päiväkodin kalusteiden ja varusteiden valinnassa tulee huomioida hyvän työergonomian asettamat vaatimukset.

VARUSTEET, YLEISTÄ

- sormisuojat ulko-oviin, palo-oviin ja muihin raskaisiin oviin
- ei linoleum-pintaisia ilmoitustauluja
- sälekaihtimien säätönarut eivät saa olla esillä (kuristumisvaara)
- vetimet ja painikkeet eivät saa olla teräväreunaisia, materiaali antibakteerinen
- Seinään kiinnitettävien taulujen kiinnityksessä huomioitava niiden taustan siivottavuus
- kaikissa korkeissa kiintokalusteissa yläsokkeli kattoon saakka (yläpölyn minimointi)

MÄRKÄETEINEN/TUULIKAAPPI

- naulakko ja avohyllyt, yksi tai useampi hylly, muunneltava järjestelmä, esim. Sovella
 - leveys 300 mm per lapsi
 - hyllyn alapuolelle tanko kuravaatteille + min. 2 kpl koukkuja per lapsi (seinälle)
 - alas 2-kerroksinen kenkäteline, jonka syvyys vähintään 30 cm (2 kenkäparia/lapsi), seinäkiinnikkeinen
 - kenkätelineen hyllyissä sähkökäyttöinen lämmitys, jotka voidaan ryhmäkohtaisesti kytkeä päälle/pois
 - kenkähyllyn eteen tai päälle penkki (edessä syvyys vähintään 250 mm)
- Lattia on laatoitettu, erikseen sovittaessa liukuestemuovimatto
- Seinät ovat laatoitetut (saumojen määrä minimoitava > iso laattakoko)
- Vaatekaappi henkilökunnan ulkovaatteille (väh. 600 mm), ellei sosiaalitila ole lähellä

- Tilava rst-pesuallas kuravaatteiden pesuun, allas varustettu hiekanerotuskaivolla
 - altaan terävät reunat suojattu
 - altaassa harjapäinen bide -suihku
 - allas voidaan korvata myös rajattuun tilaan ulko-oven lähelle sijoitettavalla laatoitettavalla ja lattiaan upotettavalla kurakaivolla, jossa
 - hiekanerotuskaivo
 - suihkuseinäke ympärillä tms.
 - harjapäinen bide-suihku pitkällä letkulla
- kurapisteen lähelle käsipaperiteline (aikuisen korkeudelle)
- kurapisteen lähelle lankaroskakori
- kurapisteen lähelle saippua- ja käsidesi -annostelija (aikuisen korkeudelle)
- kurapisteen lähelle kuivauspatteri
- Kuravaatteiden pesupisteen läheisyydessä oskarinoksa tai tanko kuravaatteiden kuivaamiseen
- kondensoiva kuivauskaappi, mitoitus 1 kpl/20 lasta, jos kuivauskaappeja on useampia, ne sijoitetaan vierekkäin.
- tapauskohtaisesti tilan yhteyteen voidaan rakentaa erillinen kuivaushuone
- kuivauskaapin kondenssiveden poisto, katso rakennussuunnitteluohje kohta 2533.
- sähköinen infotaulu, varaus huomioitava yleiskaapeloinnissa, huomioidaan myös mahdollinen WLAN varaus eli rasiat aina kaksiosaisina.
- ilmoitustaulu (väh. 600 x 800 mm)
- pukeutumispenkki
- lattiakaivo
- rst-kynnyslistat
- aikuiselle mitoitettu lapsen pukemispenkki, jossa lapselle kiinnipitotanko
- lattialämmitys
- ulko-oven edessä kiertoilmapuhallin termostaatilla, vrt. LVI-suunnitelmat

ETEINEN

- vaatelokerikot ja naulakot
 - sijoitettuna seinänvierille 4-6 yksikön osissa
 - mielellään tehdasvalmisteisia ja vakiorakenteisia.
 - keskilattialle sijoitettavissa naulakoissa varmistettava niiden turvallisuus/kaatumattomuus. Naulakot voivat olla myös siirrettävissä sivuun ja varustettuja lukittavilla pyörillä.
 - 1 lokerikko/naulakko +yläkaappi per lapsi n. 24 kpl
 - leveys 300 mm
 - alapuolelle penkki ja kenkäteline (yl. tossut), jonka syvyys vähintään 30 cm.
 - suunnittelussa huomioitava lattian helppo siivottavuus.
- ilmoitustaulu ja sähköinen info-taulu
- peili
- aikuiselle mitoitettu lapsen pukemispenkki, jossa on lapselle kiinnipitotanko
- eteistilan jakomahdollisuus esim. verhoilla > verhoiskot
- verho- tms. kiskot myös lasten töiden yms. ripustamiseen
- sähköpistokkeita, osa ylemmäksi pöytätasoon, hyllytasoon tai katonrajaan

WC-PESUHUONE

- pylynpesuallas vähintään toiseen tuplaryhmän wc-pesutiloista
 - asennus mieluiten siten, että jommallakummalla puolella on hoitopöytä
 - vähintään kokoa 600x400x300
 - altaan oikealle puolelle hana pitkällä juoksuputkella ja bidé -suihkulla (letkun pituus 2000 mm)
 - seinään kiinnipitotanko altaan keskiosan kohdalle (pituus vähintään 400 mm) ja päähän jos asennetaan nurkkaan
 - esim. Franke / Kalla–allas tai vastaavasti mitoitettu rst-allas
 - altaan terävät reunat suojattu esim. kumilistalla
- lasten korkeuteen käsipaperiteline (1 kpl/ 2 allasta) ja saippua-annostelija (typpi vrt. Rakennussuunnitteluohje)
- aikuisten korkeuteen saippua-annostelija, desinfiointiaine -annostelija ja käsipaperiteline. Malli tilaajan ohjeen ja linjauksen mukainen, katso rakennussuunnitteluohje, kohta liite 1
- 1 roskalankakori (1 kpl/2 allasta)
- peili lavuaarien yläpuolelle, lasten altaissa vähintään lasten korkeudelle tai korkeampi
 - ei alakaappeja lavuaarien alle
- potille ritilähylly vedeneräyshyllyllä (esim. sovelia)
 - vähintään 2 x 900 mm
- sähkökäyttöinen hoitopöytä (jaloillaan seisova, kaapin päällä oleva tai seinälle nostettava) pehmusteella vähintään toiseen tuplaryhmän wc-pesutiloista, pehmusteen päälle tulee voida sijoittaa kertakäyttöinen paperirulla
 - yksi hoitopöytä ja pylynpesuallas kahta ryhmää kohden
 - yksi suihku kahta ryhmää kohden
- vaippalokerikot (~ 200x200x200), vähintään 12 kpl
- wc:hin ns. puolisermit ilman lukkoa, mutta sulkijalla. Sulkijan sijoitus siten, että se on avattavissa ulkopuolelta.
- vähintään 1 lavuaari aikuisen tasolla
- lasten lavuaarit joko matalalla tai normaalikorkuiset altaat, jotka varustetaan käsinojallisilla porrasjakkaroilla
- tasoissa ei teräviä reunoja tai kulmia
- wc-istuimet normaalikorkuisia, varustettuna tukevalla käsinojallisilla porrasjakkaroilla. Yksi tilan istuin voi olla pienempi, mutta siitä sovitaan tapauskohtaisesti aluepäällikön linjauksen mukaisesti
- wc-istuinten lukumäärä 1kpl / 10 lasta
- vähintään yhden wc-istuimen yhteydessä bidé – suihku
- jos suihkunurkassa on lattiasta korotettu pesuallas, tulee siinä olla irrotettava etulevy lattiakaivon puhdistamiseksi
- pienimpien lasten tiloihin 1 korkea hyllykaappi varavaatteille (väh. 500 leveä) joko wc-tilaan tai sen lähistölle
- lattiakaivo
- lattialämmitys
- lattiassa laatta tai liukuestemuovimatto
- seinissä laatta, saumojen määrä minimoitava
- ovesa ei lukkoa
- oven aukeaminen suunniteltava siten, että se voidaan pitää useimmiten auki

ERILLIS-WC JA INVA-WC

- WC mitoitetaan aikuisten korkeudelle
- tukeva lasten käsinojallinen porraskakkara/ jakkara

RYHMÄHUONE 1 / RUOKAILU-ASKARTELU

- säilytyskomerot
 - esim.1000 + 1000
 - puolet lukittavaa
- tilaa liikuteltaville tarvikkeikäärille
- rst-allastaso ala- ja yläkaappeineen
 - jättevaunut
- ilmoitustaulu/kiinnityspintaa
- valkotaulu / vapaata tyhjää seinäpintaa (AV-varustus) jompaankumpaan ryhmähuoneeseen, tarkennetaan tapauskohtaisesti. Tilavaraus ja kaapelointi pedagogiselle AV tekniikalle
- verho- tms. kiskot tilan jakamiseen tai lasten töiden yms. ripustamiseen
- atk-pisteet, n. 2-3 kpl työasema käyttöön, sijoiteltuna mahdollinen AV varustelu huomioiden
- sähköpistokkeita riittävästi, osa ylemmäksi esim. pöytätasoon, hyllytasoon tai katonrajaan
- pöydät ja tuolit aikuisille sopivaa mallia

RYHMÄHUONE 2 / LEPO-LEIKKI

- sänkykaapit max. 24 lapselle (väliin välikaapit, lukittava, ei irrallista porraskelmaa)
- ilmoitustaulu/kiinnityspintaa
- valkotaulu / vapaata tyhjää seinäpintaa (AV-varustus) jompaankumpaan ryhmähuoneeseen, tarkennetaan tapauskohtaisesti
- verho- tms. kiskot tilan jakamiseen tai lasten töiden yms. ripustamiseen
- atk-pisteet, n. 2-3 kpl
- sähköpistokkeita riittävästi osa ylemmäksi, vrt. edellä
- paikka nojatuolille ja lukuvalolle
- kaikissa korkeissa kiintokalusteissa yläsokkeli kattoon saakka (yläpölyn minimointi)

PIENRYHMÄHUONE

- säilytyskomerot, leveys n. 1000, osa lukittavia, mahdollisesti irtokalusteina erikseen sovittaessa
- ilmoitustaulu / kiinnityspintaa
- atk-pisteet
- sähköpistokkeita riittävästi, vrt. edellä

AULA / RUOKASALI

- atk-pisteet, n. 2-3 tai enemmän
- infotaulu
- kiinnityspintaa
- ruokapöydät ja tuolit, jos aula toimii ruokasalina
- jakelulinjasto tapauskohtaisesti
- oleskeluryhmät tapauskohtaisesti vrt. kerhotoiminta
- sähköpistokkeita riittävästi, vrt. edellä
- varaus AV-varustukselle

SALI

- puolapuut, lukumäärä salin koon mukaan /vähintään 2 kpl
- koripalloteline
- näyttämöverhokisko
- peilit, huom. suojaus ja turvallisuus
- atk-pisteet, n. 2-3 kpl
- av-varustus
- internetyhteys
- sähköpistokkeita riittävästi, vrt. edellä
- äänentoistovälineet, tila siirrettävälle räkille
- valaisimet suojattu verkolla tai urheilutilan valaisimia
- joustolattia
- Tila varustellaan tarpeen mukaisella tekniikalla äänentoiston, esitystekniikan ja valaistuksen suhteen, huomioiden erilaiset tarpeet kuten iltakäyttäjät ja yksikön omat tarpeet

MONITOIMITILA 1

- atk-pisteet
- internetyhteys
- AV-varustus, tarkennetaan tapauskohtaisesti
- Ilmoitustaulu/ kiinnityspintaa
- pimennysverhot

MONITOIMITILA 2

- rst- pesupöydät ala- ja yläkaappeineen
 - jätewaunut
 - osa yläkaapeista lukittavia
 - 1000 aikuisten korkeudella
 - 1000 lasten korkeudella
- Laminaattityötasot
 - osa aikuisten korkeudella
 - osa lasten korkeudella
 - alla jalkatilaa
 - ei teräviä ulkokulmia
 - rst-jalat
- kalustevälilaatoitus / rst-levy / tms.
- liukuestemuovimatto
- atk-pisteet, n. 2-3 kpl
- riittävästi pistorasioita eri korkeuksille

HENKILÖKUNNAN TILAT

Toimisto ja henkilökunnan työtilat

- normaali työtilavarustus
- kiinnityspintaa/ilmoitustaulu
- joko työtilaan tai lähistölle tilaa kopiokone/tulostimelle
- AV-varusteet.

Sosiaalitulat

- lukollinen pukukaapit kaikille henkilökunnan jäsenille + varaus 2kpl
- miesten ja naisten pukutilat
- ilmoitustaulu
- peili
- vaatenaulakko ulkovaatteille
- pyyhekuivaustelineet
- suihkutilassa, suihkuverhokisko ja –verho tai suihkuseinäkkeet
- vaatekoukustot
- saippua-annostelija
- wc-tilojen varustus vrt. Rakennussuunnitteluohje

SIIVOUSTILAT

- siivoustilaan tai sen läheisyyteen tilaa pesulaan lähtevälle likapyykille
- aikuisten korkeuteen saippua-annostelija, desinfiointiaine -annostelija ja käsipaperiteline.
- siivoustila tulee olla lukittava

VAATEHUOLTO

- vaatepesukone ja kuivauskaappi/-rumpu pikkupyykkiä varten (lakanat yms. pesulaan)
- kuivausteline
- silitystila
- tila ompelukoneelle
- liinavaatekomerot tai erillinen liinavaatevarasto
- puhtaalle ja likaiselle pyykille erillinen säilytysmahdollisuus
- pesukoneen tulee olla laitospyykinpesukone. Nk. "kotikonemalli" ei takaa päiväkotien infektioiden torjunnan edellyttämää riittävää puhtautta pestävälle pyykille
- sijainti mahdollisimman lähelle huoltoliikenne ovia

VARASTOT

- varastojen hyllyt säädettäviä vakiohyllyjärjestelmän hyllystöjä esim. Sovella
- liikuntavälinevarastoon mattotelineet, ritiläkorit ja koukustot

KEITTIÖTILAT

- Keittiökalusteet ja -laitteet suunnitellaan
 - kalusteet vakiomallisia rst-kalusteita
 - lattia akrylibetonia tai vast.
- atk-piste
- säältä ja ilkivallalta suojattu lukittava laatikkovarasto
- keittiön ulko-oven yhteyteen ovikello

JÄTEHUOLTO

- jäteastiat maahan upotettavia, 3kpl tilavuus 3 m³/kpl
- jäteastiat lukittavia

TILALUKITUS, -SUOJAUS

- tapauskohtaisesti pääulko-oveen, keittiötilojen ja iltakäyttöä rajaaviin oviin ohjelmoitava lukitusjärjestelmä; timecon-lukitus, iloq, Abloy tai vastaava
- kaikkien muiden tilojen oviin mekaaninen lukitus, sisällä pääsääntöisesti painikelukko
- wc-tiloihin normaali wc-lukitus
- hätälukitus
- avainsarjat pääsääntöisesti
 - yleisavain
 - johtajan huone
 - henkilökunta
 - keittiö
 - huolto
- ovipuhelin yhden ryhmän ulko-oven yhteyteen, kaapelointivaraus kaikkiin ulko-oviin
- Valvontakamerat ja rikosilmoitusyhteydet erillisen suunnitelman mukaisesti